

به نام خدا

سرمایه‌گذاری در صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک:

توجه به نکاتی فراتر از عملکرد گذشته صندوق¹

ترجمه: محمد حسین طاهری

سرمایه‌گذاری در صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک بحث روز بازار سرمایه است و سرمایه‌گذاران، به طور معمول، سعی می‌کنند صندوقی را انتخاب کنند که در گذشته عملکرد بهتری داشته است. اما شاید توجه به عملکرد گذشته صندوق آن چنان که فکر می‌کنیم مهم نباشد؛ به خصوص، عملکرد کوتاه‌مدت صندوق‌های به نسبت کوچک یا تازه تأسیس به هیچ وجه تعیین‌کننده و تضمینی بر موفقیت آتی آن نیست. در بلندمدت، موفقیت یا شکست سرمایه‌گذاری در صندوق به عوامل دیگری همچون:

- میزان هزینه‌ها و کارمزد فروش صندوق؛
- قدمت و حجم صندوق؛
- میزان ریسک و نوسان بازده صندوق؛ و
- آخرین تغییرات در عملیات صندوق بستگی دارد.

¹- "Mutual Fund Investing: Look at More Than a Fund's Past Performance."
<http://www.sec.gov/investor/pubs/mfperform.htm>

پس دقیق‌تر به موضوع نگاه کنید، امیدنامه و گزارش‌های ویژه سهامداران را حتماً مطالعه کنید و توصیه‌های زیر را نیز به کار ببندید:

بررسی دقیق هزینه‌ها و کارمزدهای صندوق

هر یک از صندوق‌ها هزینه‌ها و کارمزدهای خاص خود را دارند. صندوقی که هزینه‌های بیشتری برای سرمایه‌گذار دارد باید نسبت به صندوق دیگری که هزینه‌های کمتری دارد عملکرد و بازدهی بهتری داشته باشد. حتی تفاوتی اندک در میزان کارمزد دریافتی، در بلندمدت تأثیر هنگفتی بر میزان بازده کل سرمایه‌گذاری خواهد داشت. برای مثال اگر ۱۰,۰۰۰ دلار در صندوقی با بازده ناخالص سالانه ۱۰ درصد سرمایه‌گذاری کرده باشید و هر سال ۱/۵ درصد هزینه به صندوق پرداخت کنید، پس از ۲۰ سال نزدیک به ۴۹,۷۲۵ دلار سود کرده‌اید. ولی اگر هزینه‌های صندوق فقط ۰/۵ درصد باشد، سود شما در پایان ۲۰ سال رقمی نزدیک به ۶۰,۸۵۸ دلار خواهد بود.

توجه به قدمت و حجم صندوق

پیش از سرمایه‌گذاری در صندوق، امیدنامه آن را به دقت مطالعه کنید تا از قدمت و حجم دارایی آن آگاه شوید. گاهی صندوق‌های کوچک یا صندوق‌های تازه تأسیس در کوتاه‌مدت عملکرد بسیار خوبی دارند زیرا ممکن است فقط بر روی تعداد کمی از سهام شرکت‌ها سرمایه‌گذاری کرده باشند و سهام مورد نظر هم با عملکرد موفق خود تأثیر قابل توجهی بر عملکرد صندوق داشته باشد. اما هر چه صندوق‌ها بزرگ‌تر می‌شوند و تعداد سهام موجود در سبد آنها افزایش می‌یابد، از میزان تأثیر هر سهم بر عملکرد صندوق کاسته می‌شود و دیگر ادامه نتایج گذشته امکان‌پذیر نخواهد بود. با نگاهی به عملکرد بلندمدت صندوق و این که چگونه وضعیت خود را با نوسان‌های بازار وفق داده است می‌توان تصویر شفاف‌تری از عملکرد آن به دست آورد.

توجه به تعداد معاملات انجام شده در سبد صندوق

توجه به تعداد معاملاتی که صندوق در یک دوره زمانی مشخص بر روی سبد دارایی‌های خود انجام داده است از عوامل مهم شناخت سرمایه‌گذار از عملکرد پیشین صندوق است. صندوقی که اوراق در اختیار خود را به سرعت خرید و فروش کند، هزینه‌های بیشتری را به سرمایه‌گذار تحمیل می‌کند.

توجه به نوسان بازدهی صندوق

اگر چه عملکرد گذشته صندوق به طور قطع نشان‌دهنده میزان بازدهی آتی آن نیست اما نوسان بازدهی آن را به خوبی نشان می‌دهد. در مجموع، می‌توان گفت که هر چه نوسان بازدهی صندوق بیشتر باشد، ریسک سرمایه‌گذاری در آن بالاتر خواهد بود. اگر مایلید سرمایه‌گذاری شما ظرف مدت یک سال به ثمر بنشیند، از وارد شدن به صندوقی که عملکرد گذشته آن همواره با نوسان همراه بوده پرهیز کنید زیرا زمان کافی برای پشت سر گذاشتن دوره کاهش قیمت‌های بازار سهام در اختیارتان نیست. ضمن مطالعه دقیق امیدنامه و گزارش سالانه صندوق، ارقام عملکرد آن را در سال‌های مختلف با یکدیگر مقایسه کنید. این رقم‌ها به شما می‌گویند که آیا بخش اعظم بازده صندوق طی چند افزایش قیمت ناچیز به دست آمده یا بازدهی آن وابسته به یک جریان ثابت و بادوام بوده است. برای مثال، دو صندوق را در نظر بگیرید که طی مدت ده سال میانگین درآمد سالانه‌ای برابر با ۱۲ درصد داشته‌اند. حال باید توجه داشت که هر یک از آنها به چه نحوی به این درآمد دست یافته‌اند. ممکن است متوجه شوید که یکی از این دو، یکی دو سالی را با عملکردی چشمگیر پشت سر گذاشته و همه سال‌های دیگر را با بازدهی پایین (یا منفی) سپری کرده، در حالی که دیگری هر سال روندی ثابت و رو به رشد داشته است. در این صورت، با وجود تساوی نرخ بازده دو صندوق، ریسک آنها با یکدیگر متفاوت ارزیابی می‌شود.

توجه به میزان ریسک پذیرفته شده برای دستیابی به بازدهی مورد نظر

مطالعه امیدنامه و گزارش‌های ویژه سهامداران با هدف آگاهی از راهبرد سرمایه‌گذاری و ریسک‌های مربوط به آن باید در تصمیم‌گیری شما بسیار مؤثر باشد. صندوق‌هایی که بازدهی بالایی دارند ممکن است میزان ریسک آنها از آستانه تحمل شما بالاتر باشد. برای مثال، صندوقی که سرمایه‌گذاری آن به طور عمده بر روی سهامی است که قیمت آن به سرعت تغییر می‌کند، مانند عرضه اولیه، به طور معمول از صندوق‌های دیگر ریسک بیشتری دارد. ولی به خاطر داشته باشید که سرمایه‌گذاری در هیچ صندوقی بدون ریسک نخواهد بود. همین که صندوقی اعلام می‌کند که فقط بر روی اوراق دولتی و اوراق قرضه شرکت‌ها سرمایه‌گذاری می‌کند دلیل بر این نیست که ریسک قابل توجهی به همراه ندارد. برای مثال، سرمایه‌گذاری‌های صندوق ممکن است نسبت به تغییرات نرخ بهره بسیار حساس باشد. بنابر این، پیش از اقدام به سرمایه‌گذاری باید کمی راجع به راهبردهای بلندمدت سرمایه‌گذاری و میزان واقعی ریسک‌پذیری خود تأمل کنید.

توجه به هرگونه تغییر و تحول جدید در عملیات صندوق

آیا مشاور سرمایه‌گذاری یا راهبرد سرمایه‌گذاری صندوق به تازگی تغییر کرده است؟ آیا صندوق با صندوق دیگری ادغام شده است؟ هرگونه تغییر و تحول از این دست می‌تواند تأثیر چشمگیری در عملکرد آتی صندوق داشته باشد. برای مثال، مشاور سرمایه‌گذاری یا مدیر سبدهی که عملکرد موفقیت‌آمیزی داشته ممکن است از این پس هیچ سمتی در صندوق نداشته باشد.

توجه به انواع خدمات و هزینه‌های مربوط به هر یک

امیدنامه صندوق را به دقت مطالعه کنید و از انواع خدماتی که صندوق به سهامداران خود ارائه می‌کند آگاه شوید. گاهی صندوق‌ها خدمات ویژه‌ای مانند شماره تلفن رایگان یا برنامه‌های خودکار

سرمایه‌گذاری برای سهامداران خود در نظر می‌گیرند. دانستن این نکته مهم است که خرید و فروش سهام صندوق تا چه اندازه ساده و راحت است و آیا باید هزینه‌ای بابت آن پرداخت شود. صندوق‌هایی که مدیران آنها وقت و هزینه بیشتری برای شما صرف می‌کنند، به طور حتم هزینه بیشتری هم از شما دریافت می‌کنند.

توجه به میزان تأثیر سرمایه‌گذاری در صندوق بر تنوع سبد سرمایه‌گذاری شما

در مجموع، موفقیت سرمایه‌گذاری‌های شما در طول زمان بیشتر به این نکته وابسته است که چه مبلغی را در هر یک از انواع طبقات دارایی سرمایه‌گذاری کرده‌اید و انتخاب نوع مشخصی از دارایی‌ها و اوراق بهادار از اهمیت کمتری برخوردار است. به هنگام انتخاب صندوق سرمایه‌گذاری مشترک به این نکته توجه داشته باشید که ورود به این صندوق تا چه اندازه در تنوع‌بخشی سبد سرمایه‌گذاری و دارایی‌های شما مؤثر است. ایجاد تنوع و تعادل بیشتر در سبد سرمایه‌گذاری تأثیر مهمی در ایجاد تعادل و سطح قابل قبول ریسک خواهد داشت.